

**Imhejji minn
Ronald Mizzi**
Research Analyst
fil-Forum Malta fl-Ewropa
ronald.mizzi@gov.mt

Ghawdex, l-Unjoni Ewropea u l-Kunsilli Lokali

Ricentament ġejt mistieden nindirizza sessjoni mill-laqgħa annwali għall-Kunsilliera tar-Reġjun t'Ghawdex li ffukat dwar kif il-Kunsilli Lokali Ghawdxin jistgħu jkunu promoturi ta' fondi ġejjin mill-UE.

Hafna drabi jiġri li l-Kunsilli Lokali jibqgħu wisq assoċjati ma' l-iskopijiet tradizzjonali tagħhom, mingħajr ma jifdlilhom hin jespioraw il-potenzjal t'opportunitajiet li taf toffrilhom l-UE speċjalment f'termini ta' fondi.

Ċertament li l-gżira Ghawdxija m'hix nieqsa minn dawn l-opportunitajiet. Biċ-ċirkostanzi speċifiċi tiegħu, speċjalment problemi relatati mal-fatt li huwa gżira fuq il-periferija ta' gżira ohra, Ghawdex fl-UE ġie meqjus bhala gżira-reġjun u separat minn Malta għal fini ta' statistika u żvilupp reġjonali. Dan jagħmilha possibli li jibqgħu jittqies bhala reġjun taht objettiv anke jekk Malta ma tibqax wara l-2013. Ġie nneozjat ukoll li l-istat jibqgħu joffri għajjnuna fejn jidhol trasport ta' prodotti agrikoli għall-ewwel hames snin ta' shubija apparti milli t-trasport bejn Malta u Ghawdex jibqgħu mingħajr VAT u dak għar-residenti Ghawdxin jibqgħu jiġi ssusidjat.

Il-Gvern Malti ra wkoll il-bżonn li jagħti attenzjoni xierqa lil Ghawdex fejn jidhlu fondi ta' l-UE. Fil-fatt, għaxra fil-mija tal-fondi strutturali li ha pajjiżna (2004-06) ġew allokati għal Ghawdex, primarjament sabiex jiġi indirizzat l-iżvilupp fil-qasam ta' l-infrastruttura, jiġu żviluppati r-riżorsi umani, jitjiebu l-aċċessibilità u l-prodott turistik u tissahhah il-kompetittività ta' l-ekonomija Ghawdxija.

Matul dawn l-ewwel tlett snin ta' shubija, il-Kunsilli Lokali Ghawdxin kellhom ukoll bosta għodod differenti ta' l-UE li minnhom setgħu jagħmlu użu bhala programmi ta' tahrig, fondi strutturali għat-titjib ta' l-ambjent, azzjonijiet li jwasslu għal aktar kuntatti ma' kunsilli barranin permezz ta' gemellaġġi u hafna metodi ohra li permezz tagħhom

jinkoraġġixxu lill-individwi u organizzazzjonijiet tal-lokal sabiex ifittxu jagħmlu użu mill-istess fondi ta' l-UE.

Hadt tliet eżempji partikolari. Semmejt l-ewwel il-proġett ta' Wied il-Mielah li sar mill-Kunsill Lokali ta' l-Għarb permezz ta' Fondi Strutturali mill-UE, b'investment ta' aktar minn 200,000 ewro li 73% minnhom ġew mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali. Saret ukoll referenza għall-proġett ta' tahrig għall-imhallfin li ttella' mill-Kunsill Lokali tan-Nadur flimkien ma' l-Assoċjazzjoni Taljana tal-Ġuristi Ewropej bil-għan li jitjeb l-għarfien u l-kapaċità tal-ġudikatura Maltija f'dan il-qasam, liema proġett ingħata assistenza ta' kważi hamsin elf ewro mill-Kummissjoni Ewropea. It-tielet proġett mistarreg inkluđa gabra ta' gemellaġġi u skambji li saru bejn Kunsilli Lokali Ghawdxin u ohrajn barranin grazzi għal fondi mill-UE. Fir-ral ta' San Lawrenz per eżempju, fuq medda ta' hames snin, il-Kunsill ibbenefika minn aktar minn 43,000 ewro li tqassmu fuq 111 żagħżuġ/a mill-istess rahl. Bosta żgħażaġh ukoll ipparteċipaw fi skambji grazzi għall-proġetti Youth u Comenius.

Wiehed għalhekk ma jistax ma jfahharx il-bosta inizjattivi li hadu Kunsilli Lokali Ghawdxin tul dawn l-ewwel tlett snin ta' shubija. Proġetti bhal dawn juru wkoll il-potenzjal li l-Kunsilli Lokali għandhom sabiex jiehdu l-opportunitajiet offruti mill-UE u jsarrfuhom f'titjib fil-kwalità tal-hajja tar-residenti tagħhom. Ċertament però għad fadal fejn wiehed jimrah, speċjalment issa li dehlin f'perjodu ta' programmi godda li għandu jwassalna sas-sena 2013 u li jinkludi bosta opportunitajiet innovattivi.

Għaldaqstant ikun tajjeb li anke min s'issa qatt ma bbenefika, ma jaqtax qalbu; anzi għandu jistinka u jiddedika aktar attenzjoni għal dan il-qasam. Ikun tajjeb ukoll li fejn possibli, il-Kunsilli Lokali jingħaqdu flimkien u jipprezentaw irwiehhom b'mod kongunt speċjalment għal dawk il-proġetti li huma ta' skala akbar.